

Wael Shawky The Crusades and Current Stories

Den ægyptiske kunstner Wael Shawky vil gerne have os til at stille spørgsmål ved den måde, hvorpå historiske begivenheder bliver fortalt – og ofte er farvet af politiske og religiøse interesser. Dette ønske er tydeliggjort på hans aktuelle særudstilling *Wael Shawky – The Crusades and Current Stories*. Her møder den besøgende et storslået univers bestående af Shawkys verdenskendte filmtrilogi *Cabaret Crusades* og et udvalg af de kunstfærdige marionetdukker, der indgår i filmene samt Shawkys kæmpemæssige trærelief, tegninger, fotografier og collager. Udstillingen rummer derudover også et helt nyt stedsspecifikt værk i form af en gigantisk mur, der snor sig ned igennem foyeren. Disse elementer er alle bidrag til fortællingen om de hændelser, der fandt sted i Mellemøsten i årene 1095-1291, og som går under betegnelsen "Korstog".

Kunstneren Wael Shawky er født i Ægypten i 1971. Han har de seneste år opnået stor international anerkendelse for sin kunst.

Shawky vil gerne have os til at tænke over, hvordan der altid er to sider af en sag (i dette tilfælde korstogene), og hvordan vi derfor bør sikre os et nuanceret indblik, inden vi dømmer den ene af parterne fremfor den anden. Det vil derfor være oplagt at inddrage en udstilling som *Wael Shawky – The Crusades and Current Stories* som afsæt for en spændende diskussion omkring de specifikke mellemøstlige konflikter. Men udstillingen vil også kunne bruges som oplæg til et arbejde omkring nødvendige kildekritiske tilgange til en problemstilling, hvilket jo er et højaktuelt emne i en tid, hvor "fake news" er blevet et begreb, vi i stigende grad bør forholde os til.

Kernen i udstillingen er filmtrilogien *Cabaret Crusades*, som i kronologisk rækkefølge skildrer udviklingen fra 1095, hvor Pave Urban II's prædiken startede det første korstog, og videre frem gennem de historiske begivenheder til ødelæggelsen af Konstantinopel i foråret 1204. Men i Shawkys gennemspilning af disse middelalderlige korstog er historien fortalt fra en ikke-vestlig synsvinkel. De optrædende i filmen taler derfor også alle arabisk og består af forskellige marionetdukker iklædt orientalsk tøj og ridderdragter.

Det er den fransk-libanesiske forfatter Amin Maaloufs bog "The Crusades Through Arab Eyes" (1984), som danner afsæt for Shawkys dukkefilm.

I den første film: *Cabaret Crusades I: The Horror Show File* (2010) har Shawky brugt marionetdukker der er 200 år gamle. Filmen omhandler korstogenes første fire år fra 1095 til 1099, hvor de kristne korsfarere søgte at generobre Jerusalem efter 450 års muslimsk herredømme.

ARTIFAKTi Wael Shawky – *The Crusades and Current Stories* er tænkt som inspiration til undervisning af elever i grundskolens udskoling, men kan naturligvis også tilrettes undervisning på andre niveauer.

Udstillingen *Wael Shawky – The Crusades and Current Stories* kan opleves på ARoS i perioden 19. maj til 9. september 2018

Udover materialets hovedtekst, der giver en overordnet introduktion til udstillingen, præsenterer vi til slut en række forslag til mulige arbejdsopgaver samt perspektiverende opgaver

Wael Shawky The Crusades and Current Stories

Shawkys anden film: *Cabaret Crusades II: The Path to Cairo* (2012) har fokus på perioden mellem første og andet korstog. Filmen starter således med scener fra korsridderens erobring af Jerusalem i 1099 og slutter med muslimernes generobring af Edessa i 1144 samt døden af deres leder Imad al-Din Zengi året efter. Den opmærksomme beskuer vil her i øvrigt spotte en tydelig sammenhæng mellem Shawkys tegnestil og denne films surrelle og dyrelignende persongalleri.

I den tredje film *Cabaret Crusades III: The Secrets of Karbala* (2015) er vi fremme ved perioden mellem det andet og fjerde korstog, hvor konflikter mellem sunni- og shiamuslimerne i 1146 førte til kamp og en efterfølgende forening af Egypten, Syrien og Mesopotamien under hærføreren Saladins ledelse. I filmens sidste del skildres korsfarens erobringer og omfattende ødelæggelse af Konstantinopel i 1204.

I Shawkys gennemspilning af hændelserne omkring korstogene er der ingen berømte skuespillere og ingen tydelige skurke eller fremhævede helte.

Mens dukkerne i Shawkys første film er 200 år gamle museums-genstande, der er sminket til lejligheden, har Shawky selv lavet de mere surrelle og dyrelignende dukker til den anden film i keramik. I filmtriologiens tredje film optræder en helt tredje slags i form af skrøbelige glasmarionetter fremstillet i samarbejde med venezianske glaspustere.

Ved at lade forskellige former for marionetdukke optræde som repræsentanter for os mennesker, ønsker Shawky at tydeliggøre, hvordan vi ligesom dukkerne alle er styrede af tråde og strenge: Et symbol på et samfunds skjulte magter.

Shawkys film tager afsæt i de oprindelige historiske kilder og lader således disse forskellige marionetdukke indtage hovedrollerne i et udpluk af de konflikter og sammenstød, der har været mellem Vesten og Mellemøsten i årene 1095-1099. Men disse konflikter påvirker tydeligvis også forholdet mellem parterne i dag. Som et markant symbol på den splittelse, verdenshistoriens mange konflikter har ført med sig – og tilstedehed gør – har Shawky skabt et stedspecifikt værk til udstillingen i form af en lang mur. En sådan mur vækker ikke alene associationer til middelalderlige krige men er desværre også konstellationer, vi støder på i moderne tider – både i overført betydning og i konkret forstand.

Trærelief: *The Capture of Jerusalem* (2018)

Dukker fra *Cabaret Crusades II: The Path to Cairo* (2012)

Scene fra *Cabaret Crusades III: The Secrets of Karbala* (2015)

Dukke fra *Cabaret Crusades III: The Secrets of Karbala* (2015)

ideer til opgaver

- * Gå sammen to og to og udvælg en dukke i montrene, i filmen eller på et af billederne. Den ene af jer er interviewer og den anden skal repræsenterer dukken. Intervieweren stiller herefter spørgsmål til dukkens rolle, historie og hændelser – og den anden forsøger at svare.
- * Udfyld et af karakterkortene i udstillingen og giv de udstillede dukker karakterer, historier og magiske kræfter. Udfyld derefter et karakterkort om dig selv:
 - ◆ Hvilke ting, ville du selv tage med på en lang rejse?
 - ◆ Hvad ville du kæmpe for, og hvilke magiske kræfter, ville være optimale at have med sig?
- * Udvalg en aktuel krise eller hændelse, som I gruppevis vurderer, vil få betydning for eftertiden. Tegn derefter hændelsen op i en billedfrise, der præsenterer de steder og ting i situationen, som I mener er centrale for fortællingen om denne hændelse. Fremlæg ud fra billedfrisen og gør rede for jeres valg af centrale ting, steder og mulige symboler.
 - ◆ Kunne krisen måske have været opfattet anderledes?
- * Sammenlign *Askepot* af Brødrene Grimm med Pia Sigmunds *Guldfisken* og *guldsandalen*. Find ligheder og forskelle mellem de to historier og diskutér de kulturer, historierne hver i sær er et produkt af.
 - ◆ Hvordan har geografiske og kulturelle forskelle påvirket de to historier?
 - ◆ Hvilke sammenhænge har en sådan sammenligning med de budskaber, Shawky ønsker at få frem gennem sin kunst?

Vi er alle en slags marionetdukker, manipuleret af kræfter, vi ikke kan se

citater Wael Shawky

ideer til spørgsmål

- * Hvad gør det ved vores opfattelse af korstogene, at det er dukkefilm og ikke rigtige mennesker?
- * Hvilken rolle spiller lydsiden for din oplevelse af handlingen i filmene?
- * Hvilket billede af konflikterne i Mellemøsten får I gennem Shawkys film? Er dette billede måske anderledes eller svarer det til forventningerne? Hvorfor / hvorfor ikke?
- * Gå på jagt i Shawkys trærelief og find nogle af de mytiske elementer, han har føjet til historien. Hvad ønsker han at fortælle ved at inddrage den slags?
- * Er det vigtigt, at et kunstmuseum som ARoS, også er ramme om kunststillinger med politiske budskaber? Hvorfor / hvorfor ikke?

ARTiFAKti er udarbejdet af Formidlingsafdelingen, ARoS
Tekstbearbejdelse: Anne Mette Høncke, Formidlingsudvikler Børn og unge
Layout: Signe Rump Thorsen, Grafisk designer, ARoS

YDERLIGERE INFORMATION

Har du spørgsmål til materialet – eller ønsker råd og vejledning om brug af udstillingen i undervisningssammenhæng, er du altid velkommen til at kontakte os:

Formidlingsafdelingen på ARoS
Aros Allé 2 | DK-8000
Tlf: 87306644 eller vol@aros.dk